

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Odločenje

za vojsko se tembolj bliža, čem prej je prišla topla spomlad in je zemlja osušila. Kakor je prej vse gledalo v Srbijo, potem v Peterburg, Cetinje, potem za Ignatijevom v Berlin, zlasti potem v London, v Pariz, Dunaj, tako so denes vse oči obrnene v Carigrad, tam se zdaj odločuje. V Carigradu so zadnja upanja onih, ki trdovratno ne nehajo nadejati se, da se bodo črni oblaki, ki so se zadnje dve leti nabrali, mirno razmeknili, in da se povrne prejšnja jasnota evropskega miru z odloženjem velicega orijentalnega vprašanja in turškega razsipa. Dva telegrama sta prišla 9. t. m., ki poročata o stanju stvari, nobeden nij za mir ugoden. Telegram carigradski poroča, da so diplomatični zastopniki velesil 9. t. m. zopet bili pri Savfet-paši, da bi pregovorili turško vlado, naj pošlje posebnega zastopnika v Peterburg. Ali to poročilo nič ne pristavlja, da bi bili posli evropskih velevladi pri porti kaj opravili. To nas sili misliti, da nič, da je porta ostala trmasta.

In to potrjuje izrekoma drugi telegram, ki dohaja iz Peterburga od 9. aprila in govori, da je ruska vladna „Agence Russe“ izvedela: „Odgovor portin se iz ogiblje naravnost reči, ali Turčija sprejme protokol, ali ne; Turčija se zavaruje proti umešavanju od tujih strani v njene notranje reči, naglašuje svojo neodvisnost; ona sicer priznava svojo pripravljenost, poslati izrednega zastopnika v Peterburg, ali o miru s Črno goro ona nič ne omenja. Odgovor Turčije daje temveč izprevideti željo, da bi dobila časa in da bi mogla Rusiji podtikati začetek razpora.“ — To se vendar le z drugimi

besedami tako glasi, da Turčija se ne uda je. S Črno goro noče miru skleniti, na podlogi cetinjskih terjatev, da si to Rusija zahteva. Iz vsega more izvirati le zopet vojna, kar smo dosledno vedno trdili.

Sicer se bode stvar res še diplomatično zavlekla. Turški izredni poslanik pojde morda v Peterburg. Ali znamenit ruski organ „Novoje Vremja“ uže 6. t. m. piše, da ne bode nič opravil, ker se njegovi pogoji ali uslovi ne bodo sprejeli. „S takimi uslovijami turckomu poslu lučše vsega ne prijezhat v Peterburg,“ pravi rečeni list. V bližnji bodočnosti torej pričakujemo novih obravnavanj, ki bodo brez plodu, in končni konec bode — vojska.

Iz Peterburga 6. aprila.

Naš ruski pol. tednik „Grazhdanin“ organ bogatega, vplivnega in učenega ruskega žurnalista kneza Meščerskega, prinaša članek, iz katerega naj tudi za bralce „Slovenskega Naroda“ naslednjo misel posnamemo... V uvodu govoreč o vzhodnjem ali orijentalnem vprašanju, pravi Meščerski, da je to vprašanje zdaj popolnem zjedinjeno in zlito s slovanskim vprašanjem, in sicer ne le v čutu naroda, nego tudi po besedi ruskega carja, katero je v Moskvi slavno proglasil svojemu narodu. Nedavnaj še je bilo (tudi v Rusiji) „slovansko vprašanje“ proganjano kot vladi neprijateljska agitacija, zdaj je postalo prapor, pod kateri ruski car kliče svoj verni narod, da osvobodi kristijane vzhodnje, — stori prvi korak k zmagi Slovanstva in prvi korak vekovega poklica ruskega naroda.“

In naj se pred očmi ima, kaj je to pri nas „car.“ Vse nekaj drugačnega nego dru-

god vladar, kajti tukaj pri nas deluje poleg državnega in monarhičnega še verski čut. Car in narodna pravoslavna vera — to je nekaj zajednega. Nij ga naroda na tem svetu, da bi bil s svojim vladarjem bolj zraščten in jedin, nego je ruski narod v obče. Ravno zaradi tega pa se mora zopet jeden po drugem ravnati, narod po carji, a tudi car po narodu. — Posledice iz tega vleči prepuščam čč. bralcem.

Kar je v Londonu podpisan protokol, je naše rusko diplomatično stališče bolj jasno. Ta protokol ima namreč za naše diplomate in našo državo tak in tist pomen, da jemlje Angliji in s tem celej Evropi pravico, sklicevati se večno in brez konca na pariški traktat, ali suvati ga nam vedno pod nos. Saj veste, kako so lord Beaconsfield in Derby in Andrassy in drugi prej vedno na jeziku in na papirji nosili „pariški traktat“ od leta 1856, ki je bil narejen proti Rusiji in je Turčiji zagotavljal državno enakopravnost in nerazdeljivost. Zdaj bomo mi s tem protokolom odgovarjali. Evropa se je odrekla s tem protokolom od zaščite turške celosti in neodvisnosti. Tako se razlaga pomen protokola pri nas.

Dan na dan pa vse naše novine na prvem mestu in skoro v vseh glavnih prostorih svojih predalov govore le o orijentalnem vprašanju, kakor zdaj na evropskem dnevnem redu. Pri nas politiki izprevidajo torej kakor tudi Vi, da za nas vse Slovane ga drugega važnejega pitanja nij. Vsa druga vprašanja na pr. o novih sestavah naših „dum,“ ali vaših občinskih in mestnih zborov, vaših deželnih zborov in naših „zemstev“ — so pigmejično-malostna nasproti velikemu vprašanju, s slovanskemu vprašanju.

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Prvo poglavje.

Mar ta je svet, po katerem hrepeni oko?
Mar ta so bitja, ktera zvana vljudna so?

Pol ure pred kosilom so sedeli gospa Grahamova in njeni sestranki, gospod Brus, njegova sestra Francika in lajtnant Osborne v veliki sobani, ter so bili jako radovedni, kaj je povod velikemu veselju, ki je vladalo v Emilijini sobi. Res nij bila šumeča, toda jako posebna radost. Jeričin glasen smeh je bil prav lahko razločiti, in celo Emilija se je sedaj pa sedaj močno zasmijala, toda morala je biti še neka tretja oseba v družbi, ker se je prilično zaslišaval še nek tuj in jako čuden glas.

Katinka je parkrat letela k vratam poslušat in če mogoče poizvedet, čemu se tako smeja. Nazadnje se je vrnila in poročila, da gre Jerica s kraljico čarovnic po stopnjicah.

Jerica je isti trenotek odprla duri, ki jih je bila Katinka zaprla za soboj, ter je vpeljala gospico Marto Pačevo. Ta je počasi in drobno stopaje šla k gospo Grahamovej, obstala je pred njo in se je globoko priklonila pripogibaje kolena.

„Kako se počutite, častitljiva gospa?“ rekla je gospa Grahamova, ki bi bila skoro mislila, da se Jerica šali z njo.

„Ta je najbrže gospodinja,“ rekla je gospica Marta.

Gospa Grahamova je priznala, da se tako kliče.

„Jako visoka gospa!“ rekla je gospica Marta Jerici glasno šepetaje ter vsak zlog izgovarjaje s posebnim, njej lastnim naglasom. Potem se je obrnila k Beli, ki je bila zbe-

žala za neko zagrinjalo; približavši se jej je začudena vzdignila roke, ter vskliknila:

„Gospica Izabela, pri mojej veri! in bliščeča kot zora! Bog blagoslovi mojo dušo! Kako se je razvila vaša mlada krasota!“

Bela je bila precej izpoznavla gospico Pačevo, ko hitro je ta stopila v sobo; toda pri svojej neumnej prevzetnosti se je sramovala, da pozna tako čudovito osebo, ter bi se bila še zmirom delala, da je ne pozna, ko bi Katinka ne bila stopila pred njo, ter vskliknila:

„Za Boga! gospica Pačevo, od kodi pa pridete?“

„Gospica Katinka,“ rekla je gospica Pačevo, zgrabivši jo za roke vsa radostna in začudena, vi me tedaj poznate? Bog naj blagoslovi vaš spomin za staro prijateljico!“

„Da, precej sem vas izpoznavla. Vas ne bode nikdo tako lahko pozabil, to moram reči. Bela! kaj se ne spominjaš gospice Pačeve? Videla sem jo pogostem pri vas.“

„O, ali je ona?“ rekla je Bela ter bi

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. aprila.

Grof *Andriassy* je nameraval iti zdaj na spomlad na svoje posestvo Terebes. Ali baje na izrečeno cesarjevo voljo ostane na Dunaji. To se tolnači z občno mislijo, da je zdaj položje za našo monarhijo tako ozbiljno, da ministru niti mali odpust nij dovoljen. Bismarkov odstop in turško odbitje protokola, — oboje je moralo vplivati.

V *hrvatskih* glasilih se agitacija za spojitbo krajine živo nadaljuje. „Obzor“ prinaša nekaj telegramov, ki terjajo zjedinenje krajine z materjo-zemljo Hrvatsko.

Ogerski minister financ je na Dunaji in se dogovarja glede nagodbenih postav z našim ministerstvom. Ostal bode baje tako dolgo na Dunaji, da bodo vse dotične postavne predloge izdelane.

Vnanje države.

Črnogorski knez je ukazal svojima zastopnikoma, naj še v Carigradu ostaneta. — Anglija si zopet prizadeva, mej Turčijo in Črnogoro posredovati.

O *Bismarkovem* odstopu se razne novice raznašajo a ne potrjujejo. Le toliko se govori za gotovo, da popolnem od vsega državnega dela ne bode odstopil. Cesar nij še odločil, vendar tudi glas, da so se nekako pogodili, nij istinit.

Iz Bremena poroča telegram: Borzna skupščina je sprejela resolucijo, ki terja, da naj državni zbor „reichstag“ brez vseh pridržkov Bismarkovo politiko podpira, da se državnemu kancelarju olajša vstranjanje.

Rimski „Corriere d'Italia“ prav odločno oporoka glas, da je zavládalo nespornost med Avstrijo in Italijo zaradi orijentalnega vprašanja. Čisto nič se nij zgodilo, pravi, kar bi bilo prijateljske razmere med Dunajem in Quirinalem pomotilo.

Španska vlada si ne upa ostro postopati proti Karlistom. Uže jedno leto je stara tista postava, ki bi Baskom vzela stare pravice „fueros“, ali v dejanji ta postava nij mogla oživitvoriti se, kar Baski znajo svoje pravo trdno varovati.

Dopisi.

Iz Trsta 9. apr. [Izv. dop.] Zmaga je naša! odnevalo je včeraj mej grmenjem možnarjev na Proseku. Slovenski kandidat drž. posl. g. Nabergoj je dobil 162 glasov, nasprotni kandidat 43, torej so zopet okoličani dokazali, da je v okolici še krepak slovenski živelj. Agitacija je bila nesramna od lahonske stranke,

bila rada zakrila, da je uže prej poznala to osebo, ki je bila pogostem v hiši njenega očeta in katero so starši njeni močno čislali.

„Bojim se,“ rekla je gospica Pačeva glasno šepetaje, „da v prsih nosi jako preširno srce.“ Potem nikakor se zmenivši za gospoda za njo stoječa je pristavila: „Ljubimca, kot vidim, gospica Katarina! Mlada ljubimca! Čegava? Vaša ali gospice Izabele?“

Katinka se je smijala, ker je videla, da sta jo mlada gospoda slišala ter se jako radovala; odvrnila je brez premisleka: „O moja sta, gospica Marta! moja in sicer oba!“

Gospica Marta se je ozrla po sobi; ker je pogrešala gospoda Grahama, šla je k njegovej ženi, rekoč: „Gospa, kje pa je ženin?“

Gospa Grahamova je odvrnila nekoliko zmotena, da bode kmalu prišel, ter je povabila gospico Pačevo, naj se vsede.

„Ne, gospa! hvala vam. Jaz sem jako radovednega duha in bodem z vašim dovoljenjem ogledala sobo. Rada vse vidim, milostljiva gospa.“

denar je bil tudi pri tej volitvi mogočen faktor; toda okoliško poštenje ga je odvagalo. Magistratovi uradniki so vedno okoli rogovili, toda narodna stranka prekrizala je vse njih nakane; sramotno so propali vkljub vsemu trošenju denara. Do pozne noči bilo je na stotine čestiteljev pri obče spoštovanem Nabergoju, pevski zbori so se vrstili z lepimi pesmami mej pokanjem možnarjev.

Iz Šoštanja s početkom aprila. [Izvirni dopis.] Leto in dan je minolo, kar je neki dopisnik — ne vem več pod katero firmo — v „Slovenskem Narodu“ grajal ravnateljstvo šoštanske posojilnice, češ, da je njen „rechnungsschluss“ za leto 1875 samo v nemškem jeziku izdalo. Ta reklama je bila takrat povsem opravičena, kajti ravnateljstvo naj si bi vsigdar svojo popolno avtoriteto varovalo, nikogar ne preziralo, vsem potrebam zadostilo in večini slovenskih udeležnikov se slovenskimi teksti postreglo, ne poslušavši par brezzavednih (pomenljivega imena kar ne zaslužijo), rekoč, da tisk v dveh jezikih preveč stane. Res, da imajo sploh enaki zavodi le namen; materijalno stanje ljudstva zboljšati, ter pri skromnih denarnih razmerah tudi manj premožnemu možnosti ne odtegniti se splošnega prometa udeležiti. Pri vsem tem pa bi se vendar nikoli ne smelo zabiti, da je „posojilnica“ naroden zavod in da uže ta kot posojilnica pri sedanjih denarnih stiskah mnogo na ljudstvo upliva ter se ravnateljstvu najlepša priložnost ponuja, narodno zavest mej prostim ljudstvom širiti in s taktim postopanjem v raznih slučajih narodno čast rešiti. A žalibog, da čestokrat materijalizem pravo rodoljubje celo pri najboljših narodnjakih presega.

Kar se je, kakor uže omenjeno, lansko leto o našej posojilnici pisalo, to napako, ta omilovanja vredni meteor na narodnem polju vam imam i denes od drugde poročati. Slučajno mi pride za trenotek v roke list, ki bi imel kazati računski sklep za leto 1876 posojilnice v M. Jaz list dobro na vse strani obračam, a zastonj iščem v njem slovenske besedice. Da je vse tako, da smem reči, v pravilnej nemščini tiskano, me je tako iznenadilo, da niti ni jedne številke nijsem zapazil ter nikakor v vsakako doseženem rezultatu ne morem poročati, kar sicer tudi nij moja stvar. Kratek čas, kar sem priliko imel, oni

Potem je počela opazovati slike ob stenu; a nij še bila prišla daleč, ko se je obrnila k Jerici, ter jo vprašala še dovolj glasno, da so jo lahko slišali:

„Jerica draga! kaj pa ste storili z drugo ženo?“

Jerica jo je začudena pogledala in gospica Marta se je sama popravila rekoč: „O, menim posnetek; izvirna podoba, kolikor vem, je uže davnaj umrla; kje pa je podoba, kolikor vem, je uže davno umrla; kje pa je podoba druge gospe Grahamove? Visela je zmirom tu-le, če me spomin ne moti.“

„Jerica jej je šepetaje odgovorila in gospica Pačeva je na to govorila sama soboj tako-le: „Pod streho prav dobro; to je tek sveta. Novo izbriše celo spomin na staro.“

Sedaj se je prišla Jerice za roke ter jo je vodila krog ogledovaje sobo. Nazadnje je obstala pred mladimi ljudmi, ki so jo vsi kaj radostno opazovali, pozdravila je gospoda Brusa, kot starega prijatelja ter je prosila, naj bi jo predstavil članu vojnega ministerstva,

račun v rokah imeti, so se moje oči le v prvo stran upirale, da bi si zapomnil napis: Rechnung und bilanz des obersannthaler vorschussvereines . . .

Zgol narodno ravnateljstvo; zgol narodni udeležniki v kraju kot najbolj naroden slovečem —? Ne bom te stvari tu više razpravljaj, ki ne vem koga bi grajal. Sodi naj vsak sam, tožitelj so navedena fakta.

Iz Št. Vida na Dolenjskem 5. apr. [Izv. dop.] Veliki pondeljek smo imeli v bližnji Zatični prijetno večerno zabavo. Prijazni gospod okr. sodnik je povabil mnogo gostov v dvorane nekdanjega samostana in bil ob enem aranžér veselice. Čast mu! Novomeški dijak g. H., mladenič ves kipeč navdušenosti za narodno idejo, je v slovesnem nagovoru načrtal razvoj slovenske literature, zlasti pesništva in dramatike ter proti koncu z veseljem poudaril, da nocojšnji večer se v prvič igra v slavnem nekdanjem samostanu slovenska igra. G. dijak je pokazal posebno zmožnost v slovenščini in veliko navdušenost za domačo reč. Igra „Eno uro doktor“ se je prav dobro obnesla. Čestitamo gospodom in gospicam! Poslednjim se je slovenska beseda prav lepo podala. Več lepih pesmic je končalo prijetno veselico, ki je imela popolnem naroden značaj. — Čuje se, da nameravajo dijaki novomeški v prijateljskeji vzajemnosti z ljubljanskimi obvel. počitnicah ravno tu napraviti nekaj komers z govori in petjem. Ako bi se to uresničilo, bi ne bilo brez koristnega vpliva za izbujenje narodne zavesti. — 4. t. m. zvečer ob 8^{1/2}, smo čutili v našem kraju prav močan potres kakih 7 sek. kozarci in steklenice so močno zvenketale, po nekkih hišah je padal omet od stropov.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) ima drugo sejo v četrtek ob 10. uri do polu dne.

— (Umrl) je tu v Ljubljani obče znani major Schusters na nagloma vsled mrtvuda.

— (Gozdni požar.) Preko Gradca in Dunaja izvedamo, da je nekje pri sv. Jurji na slov. Štajerskem 8. aprila začel goreti gozd, in je nad 20 oralov ga zgorelo. Vojaki so šli na pomoč. Nevarnost je bila velika.

— (Iz seje ljubljanskega mestnega zbora 5. t. m.) imamo še dopolniti: G. Potočnik je poročal o prošnji g. Strzelbe,

kot je imenovala lajtnanta Ozborna. Katinka jo je predstavila po vseh oblikah in šegah ter je tudi lajtnanta seznanila z Jerico, česar teta nij nikakor odobraval. Primaknili so jej stol; gospica Marta se je vsedla k njim ter se je zabavala do kosila; Jerica pa se je zopet vrnila k Emiliji.

Pri mizi je Jerica sedela pri Emiliji, katerej je vedno stregla in pri gospici Marti ter nij imela časa gledati na druge. To je močno jezilo gospoda Brusa, ki je premočno želel, da bi bila zapazila, kako se udaja Katinki, katere lasje so bili olišpani s stolistnicami, lica pa s smehljaji največe sreče.

Tudi Bela je bila srečna, ker jo je očitno čislal mladi častnik; nikdo nij mislil zapreke delati obema popolnem srečnima devojkama. Prilicno je kaka opomba gospice Paceve nehotoma na se obračala pozornost vse družbe ter je uzročila ali smeh, katerega je hotela izbuditi, ali pa občno radost, ki se, če prav morebiti na neprimernem mestu nij dala za tretji.

da bi se mu prodala ulica mej hišno št. 28 in 30 na šentpeterskem predmestju in dovolilo prezidati jo in zapreti za občinstvo. G. Potočnik poudarja, da omenjena ulica je ena najbolj umazanih v Ljubljani, in da so sosedje, ki najbolj rabijo omenjeno ulico k Ljubljani, pismeno dovolili, da se sme zapreti. Občinstvo je tudi tolikanj ne potrebuje, ker od frančiškanov do mesarskega mosta štiri druge ulice peljejo do vode. Tedaj v imenu odseka nasvetuje, da naj se omenjena ulica g. Strzelbu proda za 250 gld., ter dovoli na obeh koncih narediti vrata, katerih ključa bi pa moral izročiti tudi magistratu, da bi se ulica odprla, če bi bilo n. pr. potrebno zaradi ognja. Pri glasovanju se z večino sprejme nasvet dr. Supanov, naj se prošnja g. Strzelbe zavrne. — Učiteljica na c. kr. dekliški vadi, Marija Fröhlich, se je ponudila, da bode vsak četrtek brezplačno dekleta mestne šole na Mahu podučevala v ženskih delih, če mesto poravnata stroške za vožnjo, ki bi za pol leta znašali 30 gld., in če se ji za napravo najpotrebnejših reči dovoli enkrat za vselej 20 gld. Po dovršenem dnevnem redu g. župan odgovarja na nekatere interpelacije. 1. Glede interpelacije o sirotniškem zavodu odgovarja g. Regaliju, da se je l. 1865 osnoval odbor, ki je l. 1866 izdal tiskano poročilo in ga predložil tudi deželnemu predsedništvu, katero ga je poslalo državnemu ministerstvu. Ministerstvo je odgovorilo, da bode o tej reči končno odločilo, kadar bode deželni zbor stavil svoje dotične predloge. Leta 1868 se je ta odbor razrešil, deželni odbor pa je od mestnega odbora zahteval, da naj mu izroči sirotinski zaklad, katerega oskrbuje mesto, toda odgovorilo se je deželnemu odboru, da se to toliko časa ne bode zgodilo, dokler se ne bo natančno vedelo, kako se imajo ti zakladi obrniti. Druzega o tej reči ne ve, kakor da se dajejo sirotam primerne štipendije. — 2. Na interpelacijo Goršičevo o novih hišnih številkah odgovarja, da smejo tisti hišni posestniki, ki ne morejo novih tablic plačati nemudoma, polovico plačati letos, polovico pa drugo leto. Ceneje, kakor po 2 gld. se jim pa tablice ne morejo zaračunati. Predno se je imela pričeti tajna seja hoteli so narodni odborniki gospod župana interpelirati o nekaterih sklepih mestnega odbora, ki se še niso izvršili. Š. 29 opravičnega reda vsakemu odborniku daje

to pravico. Toda komaj se oglasi gospod Regali, uže dr. Schrey stavi predlog, da naj se javna seja sklene; ker je večina sprejela ta predlog, vstali so narodni odborniki in zapustili dvorano.

Razne vesti.

* (Grofovsk berač.) Grof Sigmund von Wagensberg, 31 let star, v Gradci domač. vdovec, je bil na Dunaji prijet, ker je beračil in bil z „vezano maršruto“ poslan domov. Časi!

* (Velika oporoka.) Velikonočno soboto je na Dunaji umrl trgovec Neidhart, ki je občini dunajskega mesta zapustil 100.000 gl.

* (Umor in samoumor.) Na Dunaji se je krojaški mojster D. Ries vedno s svojo ženo prepiral ter svoja otroka, pet in tri leta stara pretepal. 4. t. m. gre Katarina Ries iz svojega stanovanja ter vzame hčerko Leopoldino s soboj. V kuhinji pa je pustila list, v katerem možu pravi, da se bo s hčerjo vred usmrtila, ker jej nij več pri njem živeti. Krojač je pismo še le čez dva dni našel; takoj je hitel na policijo to povedat. Šli so trupla po Donavi iskat, in so hčerino truplo našli. Matere dozdej še nij bilo moč najti.

* (Zgorela.) Zadnje dni onega meseca je dekla Josipa Ludvika v Znojmu zgorela. Kuhala je namreč v samovarju čaj. Ko doliva spirit. Vname se v steklenici, ta se razleti, goreča tekočina pljuskne po dekletu in vsa obleka je bila takoj v ognju. Ker so hitro na pomoč prihiteli, pogasili so ogenj, a dekleta je vendar za hudimi opeklinami še drugi dan umrla.

* (Predrzen roparski napad) se je 31. marca t. l. ob 9. zvečer zgodil v vasi Adžamovci v novo-gradiškanskem okraju. Roparji so bili trije v bosensko obleko preoblečeni lopovi. Posestnik Ivan Barunović je slišal ob omenjeni uri na svojem dvorišču čuden ropot; psi so lajali. Šel je gledat, a nek oboroženec ga urno napade in ga s puškinim butom loputi po glavi. Posestnik, močan mož, kar naenkrat zagleda še dve postavi na dvorišču. Pokliče ženo ter jej zavpije, naj gre vrata zaklenit. Predno pa je to storiti mogla, skočil je eden ropar v hišo k njej, nastavlil jej samokres in zavpil denar sem, pa molči! Žena pa se začne z roparjem tepsti, pistola se sproži, a nikogar ne zadene. Zdej priteko sosedje, in roparji zbeže. Gosposka in serežani iščejo lopove skrbno.

* (Tiskarnice na železnici.) Na ladijah so uže davno tiskarnice, ki tiskajo morske časopise. Toda na železnicah tega dozdej še nij bilo. V Ameriki pa se tudi kaj tako čudnega lahko zgodi. Na pacifik-železnici se je vpeljal voz, ki ima popolno tiskarnico nekega časopisa. Uredniki, stavci, ad-

ministracija, vse je na vednem potu. Po postajah čakajo dopisovalci z vsemi važnimi novicami, katere dajo uredništvu. In ko se železnični hlapec pripelje v Novi Jork, izda se časopis, ki se je mej potom tiskal. Treba je le še malo čakati, pa bomo slišali, da Amerikanci tudi v zraku časnike izdajejo.

* (Ne boš dolgo!) pravijo naši ljudje, ako kdo kaj prav „pametnega“ pove. V Ameriki se pa to ne izpolnjuje. Tamošnji časniki tako lažejo, kakor so dolgi in široki, pa vendar časništvo v Ameriki dobro shaja. Eden teh listov pripoveduje sledeč neverjetni dogodek: Prošlo poletje je nek mladenič Henderzon iz Njujorka požrl črešnjo s kostjo. Čez teden dni ga začne želodec boleti, in čez štiri tedne potem je umrl. Ta smrt je vse zdravnike jako zanimala. Več se jih je zbralo, pa razrežejo truplo nesrečnega mladeniča. Kako se začudijo, ko dobodo v trebuhu majheno črešnjevo drevesce, katerega korenine so šle po vseh črevah mladega moža! Zdej so zvedeli, kaj je temu uzrok: fant je črešnjo s kostjo požrl in peška mu je v želodec pognala, rastla in mladeniča — podrla. — Škoda le, da fant še nekaj časa nij živel, da bi mu bile rudeče črešnje iz ust mahale. To bi bilo še bolj ameriško. Časnik, ki s takimi reči svoje bralce kratkočasi, menda „tudi ne bo dolgo.“

* (Velika nesreča) se je zgodila pretekli teden na otoku Alezundu. V nekej hiši, v katere drugem nastropju je bila šola, nastane ogenj, kateri so stoprav opazili, ko so gorele uže stopnjice pred šolskimi durmi. Učitelj in sedem otrok je skočilo skozi okno. Učitelj si je zlomil obe noge. 16 otrok je zgorelo, troje se jih je opeklo, bolj ali manj.

Národno-gospodarske stvari.

— Obrtnijsko podpiralno društvo, registrovana zadruga z omejenim poroštvom v Ljubljani, poslalo je sledečo resolucijo na slavno poslansko zbornico:

Slavna zbornica! Vladna predloga „glede davkov akcijskih društev in drugih pridobinskih podvzetij, ki imajo račune polagati,“ žuga v vsem svojem obsegu, kakor tudi v posameznih določbah obstanku pridobinskih in gospodarskih zadrug naj resnejše in je osupnila vse one razrede prebivalstva, katerih gospodarstveni obstanek je odvisen ob obstanku teh zadrug.

Ta občutek se je izrazil tudi 13. nov. pr. l. v zboru, ki se je obdržaval v Rudolfsheimu poleg Dunaja, kateri je obiskalo nad 800 zadrugnikov, izrazil se je v večurnej, natančnej debati o škodi in nevarnosti te zakonske predlage in je glede davkov zadrug sledečo, v seji 28. nov. pr. l. slavnej poslanske zbornici predloženo resolucijo enoglasno sprejel:

1. Zbor se za gotovo nadeja, da bode slavni državni zbor še v tej sesiji na postavnem potu uredil davke teh zadrug.

Gospod Graham je jako pazno ravnal z gospico Marto; tudi gospa Grahamova, ki je bila jako uljudna, kader je hotela in ki se je rada zabavala, se je trudila na vso moč, da bi prebudila prijetno in kratkočasno zgovornost stare gospe. Prepričala se je, da je gospica Marta poznala vse ljudi in je kaj primerne in šaljivega opazila o vsakem, o katerem so se ravnó pogovarjali. Gospod Graham jo je nazadnje napravil, da je pripovedovala o sebi in svojem samotarskem življenju; Francika Brusova, poleg nje sedeča, pa jo je pralašala naravnost, zakaj se nij omožila.

„Oh, mlada moja gospica!“ odvrnila je, „počakajmo še malo in izbrala si bodem tovariša za življenje.“

„To pač naj bi storili,“ rekel je gospod Graham. „Gospica Pace, vi imate lepo posestvo in bi je pač imeli deliti z zalim varčnim možem.“ Gospod Graham je poznal njene slabosti.

„Imam le majheno posvetno premoženje,“ odvrnila je gospica Paceva, „in nijsem več

tako mlada, kot sem bila nekaj; a kljubu temu si lahko izberem tovariša. Jaz čislam zakonsko življenje ter sem uže nekoliko zapazovala nekega mladega moža.“

„Mladega moža!“ vskliknila je Francika Brusova smeje se.

„Kaj pa da, gospica Francika!“ rekla je gospica Pace. „Jaz občudujem mladost in vse, kar je po novi šegi. Ljubim življenje, da ljubim življenje.“

„Gotovo,“ opazila je gospa Grahamova, „mora gospica Marta dobiti moža, ki je mlajši od nje, moža, kateremu lahko zapusti vse svoje premoženje, če bi jo preživil.“

„Da, da,“ rekel je gospod Graham, „sedaj bi ne vedeli, kako narediti oporoko, ko bi ne hoteli svojih denarjev zapustiti Jerici. Dozdeva se mi, da bi jih jako dobro obrnili.“

„To bodem vsakakor dobro premislila,“ rekla je gospica Paceva. „Strahovito bi mi bilo misliti, da bi kdo zapravil moje privarovane denarje. Dobro vem, da je dovolj ubožcev, ki bi se veselili vsakega volila; a ne

mislim, določiti jim volil. Devet desetink teh revežev bode zmerom revnih. Ne, ne, čestiti gospodine! takim ljudem bi ne dala ničesar. Ne, ne! jaz imam vse druge namene.

„Gospica Paceva,“ vprašal je gospod Craham, — „kaj pa je z rodbino generala Paceta?“

„Vsi so mrtvi!“ odvrnila je gospica Marta nagloma. „Vsi so mrtvi; potovala sem k gomili te veje naše rodbine. Bilo je žalostno in ginljivo,“ nadaljevala je resnobno in slovesno. „Kos zemlje, zarasene s travo je bil ograjen z železnimi kolci; sredi je stal lep spomenik iz belega marmora, v katerem so bili vsi pokopani. Bil je čist kot alabaster in na njem so bile besede:

„PACE.“

„Katere besede so bile?“ vprašala je gospa Grahamova, misleča, da nij vse dobro slišala.

„Pace, gospa! Pace; in nič druzega.“

(Dalje prih.)

2. Kot podlogo dotične postave priporoča zbor sledeča gesla:

a) Društva, ki imajo pospeševati gospodarstvo svojih udov, so oproštena vsakega direktnega davka, ako samo s svojimi udi posla imajo, to je, ako samo udom blago oddajejo, kredit dajo itd. in le v ta namen od neudov blago kupijo, kakor tudi denarne uloge in posojila jemljó. b) One zadrage, ki merijo na dobiček, to je: ne udom prodajejo, kredite dajo itd., so pridobninskemu davku v toliko podvrženi, kolikor njih čisti dobiček iz tega prometa z neudi izhaja. c) zadrage, ki so davkom podvržene, ne plačajo več davka, kakor enaka posamezna podvzetja. d) Predmet, po katerem se davki merijo, je čisti dobiček, ki je po trgovskih načelih pridobljen, ki se dobo, ako se odračunajo upravni stroški, stroški za režijo, službine, remuneracije, tantijeme, pristojbine, davki, odpisi iz inventara itd., dalje obresti, ki se plačajo za rabo tujih denarjev, in dalje izgube pri poslovanju.

Podpisana zadruga, ki šteje 300 udov, smatra si za dolžnost, da soglasuje k tem sklepom in prosi:

„Slavna zbornica poslancev naj se izvoli pri odmerjenju davkov za zadrage na želje, ki so kot pogoji obstanka zadrug v tej resoluciji izražene, kolikor mogoče obzirati.“

V Ljubljani meseca februarja 1877.

— Podružnica kmetijske družbe v Rudolfovem je v risalnici c. kr. višje realne gimnazije pod predsedništvom načelnika gosпода kanonika Antona Grašiča 4. aprila 1877 v svojej prvi četrtletnej seji storila sledeče sklepe: 1. da se v nakup, uravnanje in vzdržanje poskušalnega vinograda potem c. kr. kmetijske družbe prosi podpore. 2. od jeseni 1. 1877 se imajo po raznih krajih obdržavati razstave vsakojakih pridelkov na Dolenjskem, in sicer v Rudolfovem, v Metliki in na Krškem, v odmerjenih obrokih. 3. Podružnica Krška je temu uže pristopila, torej je treba še pridruženja metliškega in drugih okrajev. 4. Razstavne zadeve bode vodil odbor, kateri bodo volili udeleženi okraji pod predsedstvom kraja, kjer bode ravno razstava. 5. Stroški razstave se bodo pokrili s sistemiziranimi in zadovoljnimi doneski udeleženih društev in z vstopnino. 6. Vsako udeleženo društvo naredi primerne cene za razstavljalce svojega okraja. 7. C. kr. kmetijsko društvo se naprosi, da oskrbi nekoliko srebrnih in bronjastih medalij in pipoznavalnih diplomov. 8. Zavod trgovinskih mešetarjev za kmetijske pridelke se v okraji Rudolfovem vpelje. 9. Trgovski mešetarji se imajo potegniti za to, da dobodo pravico ustanovitvenja pisarne za to, da dobodo pravico ustanovitvenja pisarne za posredovanje služb, in jih ima društvo v ta namen podpirati. 10. Pri podružnici se imajo voditi knjige, da pokažejo kvalifikacijo gospodarskih poslov. 11. Na stroške društva se nakupijo sita za odstranjenje predence iz deteljnega semena. 12. Izvršenje sklepov se društvnemu odboru izroče. Podrobnosti teh sklepov se lahko vidijo pri društvnem odboru. Stenografični zapisnik seje se objavi pozneje.

V Rudolfovem 5. aprila 1877.

Družbin odbor.

Prošnja.

Podpisani učitelj prosi vse gg. šolske prijatelje, blagovoliti darovati kako koristne in vedbene knjige podpisnemu, da stanje šolsko nekoliko zvišja in otroci v vednosti pridobe. Posebno pa bi želel, če bi se kak dobrotnik našel podariti od družbe sv. Mohora izdane knjige „Z valstvo“ in pa prej na svitlo daro knjigo „Kmetijstvo.“ Zagotavljam, da se bo vsak dar s hvaležnostjo sprejel in ob svojem času očitno hvala izrekla.

Šola v Brdu dne 7. aprila 1877.

Al jzj M. Pader, učitelj

Dunajska borza 10. aprila

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	"	75	"
Zlata renta	76	"	70	"
1860 drž. posojilo	110	"	50	"
Akcije narodne banke	806	"	—	"
Kredne akcije	146	"	40	"
London	123	"	40	"
Napol.	9	"	85	"
C. k. cekini	5	"	79	"
Srebro	107	"	60	"
Državne marke	60	"	55	"

Loterijske srečke.

V Trstu 7. aprila: 79. 50. 16. 38. 86.

V Linci 7. aprila: 41. 52. 25. 60. 45.

Vsem prijateljem in tudi „neprijateljem“ za ključem pri mojem odhodu iz „mile“ Vrhnike

„Zdravstvujte!“

J. Urbanec.

Ptuj, 8. aprila 1877.

(90)

Obznanilo.

Lov, ki je last meščanske zadrage d. k. mesta Kamnika, v mestnem gozdarskem pravilnem okraji Bistrica se od 1. septembra t. l. počenši po ponudbenem poti za deset let daje v najem.

Ta lov je v katastralnej občini Zupane njive, političnega upravnega okraja Kamnik na Gorenjskem, in obsega površino 10.943 oralov ali 6297 hektarov gozda in pašnikov, zavzema vse planine takozvanih kamniških planin in je posebno ugodna za kosmato zverjad, posebno za divje koze in srne, kakor tudi za pernato zverjad, kakor divje peteline, ruševke, gozdne jerebe (orehovke), in je stanje zverjadi zdj popolnem zadovoljivo.

Dotične poudbe se do konca maja meseca t. l. pri podpisani premoženjski upravi, kjer se tudi natančneje pojasnjuje, s pristavkom sprejemajo, da se n. poudbe pod tristo goldinarjev (300 gld.) letne najemščine ne bode obziralo.

Uprava premoženja meščanske korporacije d. k. mesta Kamnika,

1. aprila 1877.

Ivan Murnik,
načelnik.

(89—1)

Vina

prava, lastno pridelana se točijo v gošpodskih ulicah, hiš. št. 216 stara, 7 nova.

(91)

Izvrstni raki

(82—2)

se dobivajo vsak dan v gostilnici pri „Lozarji“ (Stadt München).

Tam se dobiva tudi petero sort prav dobrih vin in zmiraj gorke in mrzle jedi.

Štev. 2172.

(84—2)

Razpis.

Na c. kr. porodničarski učilnici v Ljubljani je izpraznjena služba asistenta in ob enem sekundarija v porodnišnici s 315 goldinarji letne remuneracije in 42 gold. odškodnine za kurjavo in svečavo iz c. kr. učilniškega zaklada, poleg tega pa s prostim stanovanjem in 85 gold. letne remuneracije iz porodniškega zaklada.

Prošnjiki za to službo, katera se oddaja na dobo dveh let, ter se po dveletnem zadovolilnem službovanju še dvakrat po 1 leto podaljšati utegne, morajo dokazati, da so uže doktorji vsega zdravništva, ali da so vsaj prvi rigorosum prestali, ali pa, da so kirurgi in porodničarji. Prošnje, katerim so priloženi dotični dokumenti in pa dokaz zmožnosti slovenskega ali kakega drugega jugoslovanskega jezika v govoru in pisavi in z navedenim kakim dosedanjim službovanjem pošljejo se do

25. aprila 1877

vodstvu c. k. porodničarske učilnice v Ljubljani.

Opomni se tudi, da morajo prošnjiki samega stanú biti.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 3. aprila 1877.

Umeteljni zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombiranje z zlatom ali drugimi sposobnimi polnili, piljenje, čiščenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370—21)

Paichelu,

zdravniku za zobe, pri Hradskega mostu, v Maljevej hiši I. nadstropje.

Hiša na prodaj.

V Stari Loki pri Škofji Loki, je hiša v najboljšem stanu iz proste roke na prodaj. Hiša stoji ravno pod dekanijso cerkvijo, in je za gostilno, vsake baže obrtnijo in kupčijo pripravna. Ima v prvem nadstropju šest sob in dve kuhinji, od zdolaj pa štiri kleti, dve sobi, jedilno shrambo in kuhinjo; prostorno dvorišče, hlev, svinjsko skedenj, kolarnico, drvarnico in lep vodnjak.

Vsa poslopja so nova in s skalci pokrita. Tudi se pod dobrimi pogoji v najem dá. Več se izve pri Valentin Telbanu, posestniku na Brezovici pri Ljubljani, ali pa v omenjeni hiši v Stari Loki. (85—2)

Posestvo na prodaj.

1 uro od železniške postaje Podkloster (Arnoldstein) in 2 ure od mesta Beljaka na Koroškem poleg glavne ceste v prav lepem kraju ležeče posestvo, obstoječe iz lepe novo zidane hiše, ki je pripravna za štacuno ali kako drugo podvzetjo, ker prav tik hiše teče lep potok; okoli hiše je tudi 19 oralov najlepšega polja, in malo oddaljeno 30 oralov gozda, se iz proste roke pod ugodnimi pogoji prodaja. Iste se več pri posestniku Anton Caku na Čavi pri Podklostru (Arnoldstein p. Tarvis). (80—3)

Albin C. Achtschin,

stavbeni ključničar,

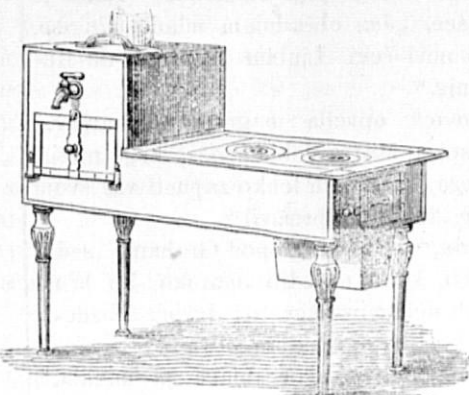
V Ljubljani, na ogli krojaške ulice št. 8 nova.

Velika zaloga vsakojakih „šparherdov“

po najnižji ceni.

Ilustrirani cenilniki na zahtevanje zastoj.

Tam se dobsti tudi dve gonilni kolesi, 7 in 10 colnih centov težki, s stojalom vred, prav po ceni. (71—4)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini bolazni z vspušnim učinkom in sicer tako, da bi mora vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti.

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli.

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.